

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Kjell Hansen
Sverdstadv 37A
3216 SANDEFJORD

Deres ref

Vår ref
200504976-/AO

Dato
03.03.2006

Veisalting og drikkevann

Det vises til åpent brev av 28. november 2005 til Stortinget og departement, og kopi av e-post til miljøvernministeren sendt Helse- og omsorgsdepartementet 6. januar 2006.

Veisalting har i tillegg til positive effekter på trafikksikkerhet også noen negative miljøkonsekvenser, herunder avrenning til innsjøer og drikkevannskilder. Dette er sentrale problemstillinger som blant annet utredes i forbindelse med konsekvensutredning av større veiutbygginger. Her gjelder det generelt at store anleggsarbeider og stor trafikk i nærheten av en drikkevannskilde er uheldig uansett om saltingsproblematikken er sentral eller ikke.

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet følgende uttalelse fra Nasjonalt folkehelseinstitutt om veisalt og drikkevannskilder:

"Det er vanlig forekommende at brønner som ligger nær offentlige veier, over tid påvirkes av veisalt. Et forhøyet kloridinnhold i vannet er en god indikator på at brønnen utsettes for veisalt, men det er samtidig en god indikator på at brønnen er dårlig sikret mot andre forurensninger fra veien. I slike tilfeller synes vi det derfor er større grunn til å være oppmerksom på alle de andre typene forurensninger fra veitrafikken, for eksempel svevestøv og olje- eller kjemikaliesøl, fordi disse er mest betenkelige sett fra et helsesynspunkt, og ikke effekten av veisalt som måtte finne veien til drikkevannsbrønnene.

Med hensyn til veisalt er det ikke kloridinnholdet, men innholdet av natrium som kan ha en helsemessig betydning, da inntak av større mengder natrium kan virke blodtrykksøkende, og et høyt saltinntak bør derfor unngås, spesielt av personer med høyt blodtrykk. Kloridinnholdets betydning er stort sett at det vil føre til økt korrosjon på tekniske

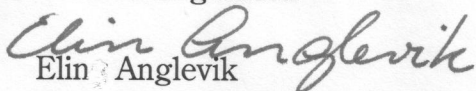
installasjoner av metall, mens inntaket av klorid er helt ubetenkelig i slike konsentrasjoner.

Både veisalt og bordsalt tilsettes natriumferrocyanid og/eller kaliumferrocyanid som antiklumpingsmiddel. Cyanidgruppene i disse stoffene er meget sterkt bundet til jernmolekylet, slik at disse stoffene har helt andre egenskaper enn det som ellers forbindes med cyanid. Disse stoffene, som også betegnes henholdsvis E 535 og E 536 har ifølge produktdatabladene lav akutt toksisitet ved oralt inntak. Som eksempel kan nevnes at E 536 (natriumferrocyanid) har en LD50 (mengde som fører til at halvparten av testdyrene dør) for rotter på 6,4 g/kg kroppsvekt. Under spesielle forhold kan de foran nevnte stoffer frigjøre cyanidgrupper ved bestråling med UV-lys (som det finnes noen deler av i sollys), men i hvilken grad dette vil kunne tenkes å skje etter at saltet er spredd på veien, er ukjent. Uansett er dette en prosess som vil skje meget sakte, og cyanidets videre reaksjon og nedbryting vil sikre at det aldri vil kunne bygge seg opp et registrerbart cyanidnivå i brønnvannet. Dersom noen er bekymret for denne problemstillingen, bør det tas ut prøver for analyse av cyanid i vannet, til verifikasjon”.

Det er fra et helsemessig synspunkt betenkelig å basere seg på en vannforsyning som er tydelig påvirket av stoffer som kommer fra veibanen og dermed også alle potensielt forekommende stoffer som stammer fra passerende veitrafikk. Drikkevann reguleres blant annet av forskrift om vannforsyning og drikkevann som skal bidra til å sikre at drikkevannet ikke inneholder helseskadelig forurensning. Etter bestemmelsene i forskriften § 4 er det forbudt å forurense vannforsyningssystem og internt fordelingsnett dersom dette kan medføre fare for forurensning av drikkevannet. Det lokale Mattilsynet kan forby eller sette vilkår for aktiviteter, som forurenser eller kan medføre fare for forurensning av drikkevann i vannforsyningssystem. I henhold til § 14 skal eier av vannforsyningssystem påse at det planlegges og gjennomføres nødvendig beskyttelse av vannkilden for å forhindre fare for forurensning av drikkevannet.

Generelle forbud eller restriksjoner på veisalting må eventuelt være basert på en helhetsvurdering, der hensynet til drikkevann er et av flere vurderingskriterier. Drikkevannshensyn må for eksempel vurderes opp mot hensynet til trafikksikkerhet. Helse- og omsorgsdepartementet mener at det i dag ikke er grunnlag for et generelt forbud mot veisalting. Vi vil imidlertid understreke at forholdet til drikkevannskilder må være et sentralt utredningstema ved planlegging og utforming av vegprosjekter og boligområder.

Med vennlig hilsen

Elin Anglevik
avdelingsdirektør

Arild Øien
rådgiver

Kopi: Miljøverndepartementet